

**ORIMATTILAN KAUPUNKI
ARVIOINTIKERTOMUS
2025**

ORIMATTILA
Elämää oosta aahan

Tarkastuslautakunta 25.5.2026

Sisällysluettelo

1. Puheenjohtajan tervehdys.....	3
2. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta.....	5
3. Tarkastuslautakunnan edellisen vuoden arviointihavaintojen käsittely	8
4. Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	13
5. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	17
6. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	27
7. Muita huomioita	28
8. Allekirjoitukset.....	30

1. Puheenjohtajan tervehdys

Orimattilassa, kuten muissakin kunnissa, käännettiin jälleen uusi sivu keväällä 2025 kuntavaalien jälkeen, kun uudet luottamushenkilöt aloittivat tehtävänsä. Kaupunkimme uutta organisaatorakennetta toimeenpantiin viime vuonna, ja tällä oli vaikutusta esimerkiksi toimiala- ja toimielinrakenteeseen. Hyvinvointitoimialaa ja -valiokuntaa ei enää ole vaan sivistystoimialan tehtävät ovat aiempaa laajemmat, ja hyvinvoinnin edistämisestä vastaa osaltaan uusi hyvinvointi- ja osallisuusjaosto.

Uusi tarkastuslautakunta pääsi myös aloittamaan työnsä näissä muutoksen vaiheissa. Ensimmäisen arviointivuoden painopisteeksi valikoitui elinvoimatoimiala. Vaikka henkilöstöllä mitaten kyseessä ei ole laaja toimiala, ovat sen sisällään pitämät toiminnot sitäkin monipuolisemmat maaseututoimesta maahanmuuttoon ja kaavoituksesta toimitiloihin.

Heikko kansallinen talous- ja työllisyystilanne näkyy myös Orimattilassa. Näihin lähtökohtiin nähden vuoden 2025 ylijäämäinen tilinpäätös oli hieno saavutus, joskin takana on kipeitäkin talouden sopeuttamistoimia. Koko vuosi 2025 edistettiin vielä edellisellä valtuustokaudella laadittua kuntastrategiaa.

Orimattila saavutti hienoja saavutuksia vuonna 2025. Suomen ikäystävällisin kunta -tunnustus annettiin kaupungillemme. Reunamoedun laaja havainnointiaineisto osoitti, että Orimattilassa varhaiskasvatuksessa tuetun leikin osuus on poikkeuksellisen korkea muihin kuntiin verrattuna. Päijät-Hämeen yritysystävällisin teko -tunnustus myönnettiin vuonna 2025 Orimattilalle jo toistamiseen. Tällä kertaa tunnustuksen kirjoitti kaupungin yritysmyönteisyyden määrittelytyö.

Joulukuun 2025 kaupunginvaltuuston kokouksessa jätettiin kuntalain mukainen aloite tilapäisen valiokunnan perustamiseksi hallinnon tarkastamista ja kaupunginjohtajan erottamista varten. Valtuusto päätti kuluvan vuoden puolella perustaa tilapäisen valiokunnan, jonka työ käynnistyi kevään 2026 aikana. Taustalla olivat Orimattilan sote-keskuskiinteistön myynnin valmisteluun liittyneet tapahtumat. Tapahtumat ovat olleet omiaan heikentämään kaupunkilaisten luottamusta kaupungin toimintaan.

Kaikkiaan vuosi 2025 oli Orimattilan kaupungille monivaiheinen. Kaupungin organisaatiossa tapahtui paljon uutta, paljon hienoja saavutuksia, mutta myös epäonnistumisia nähtiin. Tätä kokonaisuutta

tarkastuslautakunta on tarkastellut tässä arviointikertomuksessa huomioiden kaikki kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnot. Lautakunnan työtä ovat yhteistyöllään tukeneet kaupungin viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt, tilintarkastajat sekä tytäryhtiöiden edustajat. Kiitän lämpimästi koko lautakunnan puolesta kaikkia yhteistyötä kanssamme tehneitä!

Salla Ritala

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toiminta

Tarkastuslautakunta antaa kaupunginvaltuustolle tämän arviointikertomuksen ja esittää kuntalain edellyttämällä tavalla arvioinnin tulokset valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta tilikaudelta 2025.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu kaupungin strategiaan, tilinpäätökseen, viranhaltijoiden antamiin selvityksiin ja tietoihin, valiokuntien pöytäkirjoihin sekä kaupungin muihin asiakirjoihin. Tarkastuslautakunta on tilikauden aikana ja sen jälkeen kuullut viranhaltijoita ja muita asiantuntijoita sekä tutustunut eri toimialojen toimintaan.

Kaupunginvaltuusto on nimittänyt valtuustokaudelle 1.6.2025-31.5.2029 tarkastuslautakunnan, johon kuuluvat seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Salla Ritala, puheenjohtaja	Sanna Rauta
Jussi Karinen, varapuheenjohtaja	Juuso Ritala
Olli Jokinen	Torsti Hokkanen
Amanda Pollari	Piia Tuomainen
Arja Simola	Jari Hosiaislouma

Tarkastuslautakunnan päätöksenteko on tapahtunut puheenjohtajan esittelystä. Lautakunnan sihteerinä on toiminut kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja JHT, HT, KRT Kirsi Sova KPMG Oy Ab:lta 28.2.2026 saakka ja Kirsi Hakala KPMG Oy Ab:ltä 1.3.2026 alkaen.

Tarkastuslautakunta on todennut seuraavat esteellisyydet, jotka on otettu huomioon arviointityössä ja arviointikertomuksen laadinnassa:

- Salla Ritala, sivistysvaliokunnan ja hyvinvointivaliokunnan varajäsen 31.5.2025 saakka
- Arja Simola, sivistysvaliokunnan jäsen, hyvinvointivaliokunnan varapuheenjohtaja, kaupunkikehitys- ja teknisen valiokunnan jäsen, kaupunginhallituksen varajäsen 31.5.2025 saakka, lupajaoston varajäsen 1.6.2025 alkaen ja Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:n hallituksen jäsen ajalla 22.5-26.6.2025.

Tarkastuslautakunta on pitänyt 11 kokousta tilikauden 2025 arviointia koskien. Tarkastuslautakunta laati toimikautensa alussa työtään ohjaavan arviointisuunnitelman vuosille 2025–2028 sekä työohjelman tilikaudelle 2025. Suunnitelman mukaan valtuustokauden kuluessa arvioinnin kohteena ovat kaikki merkittävimmät kaupungin toiminnot. Vuosittain laadittavassa työohjelmassa arviointityön painopiste kohdistuu eri toimialoihin. Vuoden 2025 painopistealue oli elinvoimatoimiala. Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arviointityönsä tueksi kuullut seuraavia viranhaltijoita ja asiantuntijoita eri toimialoilta ja aihealueilta:

Toimiala / aihealue	Kuulemisen aihe	Kuultu henkilö	Päivämäärä
Elinvoima ja maankäyttö	Elinvoimatoimialan katsaus	Sara Vilander, elinvoimajohtaja	13.10.2025
	Lupa- ja valvontapalvelut	Timo Tarkkala, johtava rakennustarkastaja	13.10.2025
	Yhdyskuntatekniikka ja tilapalvelut	Ari-Pekka Rajaranta, yhdyskuntatekniikan päällikkö	15.12.2025
Kaupungin johto ja konsernivalvonta	Kaupungin ajankohtaiset asiat	Kalle Larsson, kaupunginjohtaja	29.9.2025
	Varautuminen, turvallisuus ja konsernivalvonta	Kalle Larsson, kaupunginjohtaja	17.2.2026
	Konsernihallinnon ajankohtaiskatsaus	Lilli Peltonen, hallintojohtaja	26.1.2026
Talous	Kaupungin talouden ajankohtaiskatsaus	Eero Aitkoski, talouspäällikkö	29.9.2025
	Talouskatsaus ja talouden seuranta	Eero Aitkoski, talouspäällikkö	17.2.2026
	Tilinpäätös 2025	Eero Aitkoski, talouspäällikkö	2.4.2026
Sivistys ja koulutus	Sivistystoimialan ajankohtaiskatsaus	Heidi Nygren, sivistysjohtaja	26.1.2026
	Varhaiskasvatuksen ja koulujen turvallisuus	Markus Parviainen, vt. virka-apulaisrehtori; Tanja Vainio, päiväkodin johtaja	15.12.2025
Henkilöstöasiat	Henkilöstökertomus ja henkilöstöasiat	Mari Huttunen, henkilöstöpäällikkö	16.3.2026
	Henkilöstön ajankohtaiset asiat	Marja Ovaska, JUKOn pääluottamusedustaja Roosa Hallikainen, JYTYn pääluottamusedustaja Niina Reitti, JHL:n pääluottamusedustaja	16.3.2026
Konserniyhtiöt	Orimattilan Asunnot Oy:n toiminta ja talous Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy:n tilanne	Tiina Mattila, toimitusjohtaja	17.2.2026
Tilintarkastus	Tilintarkastussuunnitelma 2025	Kirsi Sova, KPMG Oy Ab	28.8.2025

	Tilintarkastajan väliraportointi	Kirsi Sova, KPMG Oy Ab	15.12.2025
	Tilintarkastajan raportointi vuodelta 2025	Topi Katajala, KPMG Oy Ab	25.5.2026

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu myös kuntalain 84 §:n mukaisten sidonnaisuusilmoitusten käsittely. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset kaupunginvaltuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta on kuntalain 84 §:n mukaisesti vastaanottanut sidonnaisuusilmoitukset ja niiden muutokset, käsitellyt ilmoitukset sekä saattanut ne kaupunginvaltuuston tiedoksi. Ilmoitukset on merkitty yleisessä tietoverkossa ylläpidettävään sidonnaisuusrekisteriin.

3. Tarkastuslautakunnan edellisen vuoden arviointihavaintojen käsittely

Kaupunginvaltuusto käsitteli 16.6.2025 kokouksessaan tarkastuslautakunnan esittelemän arviointikertomuksen vuodelta 2024. Kaupunginvaltuusto merkitsi arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi kaupunginhallitukselta vastineet arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin. Kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ottamaan huomioon arviointikertomuksessa esitetyt suositukset valmistellessaan seuraavia talousarvioita ja taloussuunnitelmia.

Kaupunginhallitus antoi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle 15.9.2025 vastineen arviointikertomuksen 2024 havainnoista. Vastine perustui valiokuntien käsittelemiin toimialojen vastauksiin sekä konsernitoimialan omalta osaltaan esittämiin vastauksiin. Kaupunginvaltuusto merkitsi vastaukset tiedoksi 29.9.2025, minkä jälkeen tarkastuslautakunta käsitteli ne 13.10.2025.

Alla olevassa taulukossa esitetään vuoden 2024 arviointikertomukseen liittyvät tarkastuslautakunnan kysymykset, kaupunginhallituksen laatimat vastineet sekä tarkastuslautakunnan arvio kaupunginhallituksen vastineista. Tarkastuslautakunta toteaa, että saadut vastineet ovat asianmukaisia.

Tarkastuslautakunnan kysymykset, kaupunginhallituksen vastaukset ja lautakunnan arviot vuoden 2024 arviointikertomuksen johdosta		
Konsernitoimiala		
Tarkastuslautakunnan kysymys	Kaupunginhallituksen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio vastineesta
Tarkastuslautakunta oli arvioinut kaupunginhallituksen vastauksia vuoden 2022 arviointikertomukseen. Kaupunginhallituksen vastauksesta kysymykseen "Henkilöstölle on vuonna 2021 teetetty työhyvinvointikysely. Tarkastuslautakunta kysyy, miten kyselyn tuloksia on hyödynnetty työyhteisön kehittämisessä ja onko kyselyä suunnitelmassa uusia lähitulevaisuudessa."	Henkilöstökyselyn tulosten hyödyntäminen on esihenkilöiden ja yksiköiden ratkaistavissa ja vastuulla. Jokainen yksikkö ja tiimi yhteistyössä kehittää toimintatapojaan, kokous- ja tiedonkulkukäytäntöjään henkilöstökyselyissä esiin nousseiden kehityskohteiden parantamiseksi kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupunkitasoisesti henkilöstökyselyn perustella on kehitetty viestinnän toimenpiteitä; poistettu johtoryhmä tiedottaa tilaisuudet ja muokattu henkilöstöinfon rakennetta.	Tarkastuslautakunta pitää vastausta riittävänä.

<p>Tarkastuslautakunta oli todennut, että kysymykseemme tulosten hyödyntämisestä ei ole vastattu. Työhyvinvointikysely on toteutettu vuonna 2023 ja sen hyödyntämistä voidaan tarkastella vuonna 2024. Kaupunginhallitus on todennut vastauksessaan vuonna 2024, että kysely on teetetty vuonna 2023. Tulokset on käyty henkilöstön kanssa läpi sekä esihenkilöittäin palvelualueittain läpi. Tuloksia on hyödynnetty yksiköissä. Tämän lisäksi jokaiselle esihenkilölle on määritelty tavoitteet ja on laadittu muun muassa laadittu sisäisen viestinnän ohje.</p> <p>Tarkastuslautakunta arvioi, että vastineesta ei käy ilmi, miten henkilöstökyselyn tuloksia on hyödynnetty käytännössä.</p> <p>Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunginhallitus erittelee tarkemmin, miten tuloksia on hyödynnetty yksiköissä.</p>		
<p>Tarkastuslautakunta kysyy, minkälaisia toimenpiteitä on suunniteltu, että sairauspoissaolojen määrä ei lisääntyisi?</p>	<p>Sairauspoissaolojen määrän hallinta on keskeinen osa henkilöstön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ylläpitämistä, henkilöstöohjelmaa ja riskienhallintaa. Vaikka erityisesti pitkät ja vakavat sairauspoissaolot ovat usein yksilöllisiä ja vaikeasti ennakoitavissa, on organisaatiosoisesti käynnissä useita toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään poissaolojen lisääntymistä ja pitkittymistä sekä osaltaan turvaamaan palvelujen sujuva tuotanto kaupunkilaisille ja sidosryhmille.</p> <p>Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä työterveyshuollon kanssa on toteutuksessa mm. tietoon perustuva poissaolojen seuranta ja yhteydenotot mahdollisten herätteiden pohjalta, varhaisen tuen toimintamallit, esihenkilöille tarjottavat esihenkilösparrit. Kaupungilla</p>	<p>Tarkastuslautakunta pitää vastausta riittävänä.</p>

	<p>on ollut käytössä useita vuosia joustavat työaikajärjestelyt sekä vuoden aikana käyttöön otettu korvaavan työn toimintamalli. Lisäksi kuntoutus- ja työhön paluusuunnitelmia toteutetaan esihenkilöiden laatimina. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain yhteistyössä palveluntuottajan kanssa, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin kaupunkiorganisaation ajankohtaisia tarpeita. Suunnitelman päivityksessä huomioidaan muun muassa henkilöstön työkyvyn kehitystrendit, organisaatiomuutokset, työyhteisöjen kuormitustekijät sekä lainsäädännön ja työterveyshuollon suositusten muutokset.</p> <p>Tavoitteena on, että työterveyshuollon palvelut tukevat ennakoivasti henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä, ja että toimenpiteet kohdennetaan vaikuttavasti erityisesti niihin yksiköihin ja tilanteisiin, joissa riski sairauspoissaolojen lisääntymisestä on suurin. Työterveyshuollon suunnitelman vuosittainen päivitys mahdollistaa palvelujen kohdentamisen muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Vaikka lisärahoitusta ei ole käytettävissä, suunnitelmallinen ja vaikuttava yhteistyö työterveyshuollon kanssa tukee henkilöstön työkykyä ja ehkäisee sairauspoissaolojen kasvua kustannustehokkaasti.</p>	
Elinvoimatoimiala		
Tarkastuslautakunnan kysymys	Kaupunginhallituksen vastine	Tarkastuslautakunnan arvio vastineesta
<p>Tarkastuslautakunta oli arvioinut kaupunginhallituksen vastauksia vuoden 2023 arviointikertomukseen.</p> <p>Tarkastuslautakunta oli kysynyt maankaatopaikoille vietyjen kuormien kaksinkertaistumisesta.</p> <p>Tarkastuslautakunta oli hyväksynyt kaupunginhallituksen vastineen, mutta kysynyt onko</p>	<p>Maanvastaanottopaikoille tuotujen kuormien määrä/tonnit ovat ainoa keino, jolla toimintaa pystyy seuraamaan. Ympäristölupa edellyttää tonnimäärien seuraamista, joka määrätty luvissa max. 49 000 tn/vuosi. Tuotavien kuormien/tonnien määrää ei etukäteen tiedä, joten kuormamäärät ovat arvioita.</p>	<p>Tarkastuslautakunta pitää vastausta riittävänä.</p>

maankaatopaikoille vietyjen kuormien määrä relevantti mittari ja voisiko sitä kehittää.		
<p>Tarkastuslautakunta oli arvioinut kaupunginhallituksen vastauksia vuoden 2023 arviointikertomukseen.</p> <p>Tarkastuslautakunta oli ilmaissut huolensa ympäristövaliokunnan alaisen toiminnan resurssien riittävydestä lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja kysynyt "Voisiko sähköiseen asiointiin siirtyminen helpottaa resurssien riittävyttä". Kaupunginhallitus on todennut vastauksessaan, että sähköisen asioinnin käyttöönotto edellyttää kuitenkin, että asiointissa syntyvä tieto on mahdollista arkistoida lain edellyttämällä tavalla. Tämä ei ole vielä mahdollista Orimattilan kaupungissa. Sähköinen asiointi edellyttää myös aikaisemman tiedon muuttamista sähköiseen muotoon ja ennen sähköisen asioinnin käyttöönottoa olemassa olevien sähköisten järjestelmien yhteensovittamista arkistointijärjestelmään ja ei sähköisessä muodossa olevien tietojen taltiointia. Se taas vaatii henkilöstöresursseja, mitä ei tällä hetkellä ole. Tarkastuslautakunta kysyy, onko kaikkea välttämätöntä digitoida resurssien puuttuessa?</p>	<p>Elinvoimatoimialalle on tilattu sähköisen arkistoinnin integraatio sekä tilataan sähköinen asiointipalvelu ympäristönsuojeluun. Nämä otetaan käyttöön loppuvuoden aikana. Uudet asiakirjat tulevat arkistoitumaan sähköisessä muodossa. Vanhoja asiakirjoja tullaan arkistomaan tärkeysjärjestyksessä ja resurssien mukaan. Mitä enemmän asiakirjat ovat sähköisessä muodossa, sitä enemmän sähköisen arkistoinnin käytettävyys ja hyöty kasvaa.</p>	<p>Tarkastuslautakunta pitää vastausta riittävänä.</p> <p>Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki laatii suunnitelman vanhojen asiakirjojen sähköiseen muotoon siirtämisestä ja arkistoinnista.</p>
Tarkastuslautakunta kysyy, miten tulevana vuosina maanhankintaa aktivoidaan ja vahvistetaan siten,	<p>Vuonna 2024 oli vireillä reilu 21 hehtaarin yritystoimintaan tarkoitettun maa-alueen lunastustoimitus Orimattilan keskustassa. Tuolloin oli</p>	<p>Tarkastuslautakunta pitää vastausta riittävänä.</p>

<p>että kaupungille kertyy riittävä tonttivaranto tulevaa uusksyntää ja jo kaupungissa toimivien yritysten mahdollisia investointitarpeita varten.</p>	<p>epäselvyyttä, että paljonko kyseisen alueen lunastukseen olisi menossa rahaa ja että ajoittuisiko lunastustoimituksen määräämä hinta maksettavaksi vuodelle 2024 vai 2025. Kyseinen alue on nyt kaupungin omistuksessa ja alueen kaavoittaminen yritystoimintaan on mahdollista käynnistää. Yritystoimintaan tarkoitettuja raakamaita ei Tuuliharjan aluetta lukuun ottamatta suuria määriä ole enää tarjolla ja jäljellä olevista tällaisista maista käydään jatkuvaa keskustelua. Haasteena on kuitenkin usein kaupungin puute vaihtomaista, joista niistäkin käydään keskustelua. Vaihtomaiden hankinnassa pitää huomioida myös niiden sijainti, jotta ne kelpaisivat maaomistajille, joilta yhdyskuntarakentamiseen tarkoitettuja maita pyritään hankkimaan. Tuuliharjan osalta kauppoja on tarkoitus edistää heti, kun näin toivotaan. Asuintonttivarannon lisäämisen osalta kaupungilla ei ole välitön kiire, koska valmiita asemakaavoitettuja ja rakentamiskelpoisia tontteja on myytävänä yli 120 kappaletta eri puolilla Orimattilaa. Tämän lisäksi kaupungilla paljon asemakaavavarantoa uusien tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseksi ja tämän lisäksi on vielä yleiskaavan mukaista asuintonttivarantoa. Maanhankinnassa yhtenä vaikuttavana tekijänä on myös kaupungilla ja yleisesti muuallakin käytössä oleva maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Tämä yleensä johtaa maanhankintaneuvotteluissa keskusteluun maan arvosta, joka usein nousee kynnyskysymykseksi neuvotteluissa etenemiseen.</p>	
--	--	--

4. Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tilinpäätöksessä 2025 Orimattilan kaupungin taseen omassa pääomassa on edellisiltä tilikausilta kertynyttä ylijäämää 11,3 milj. euroa. Tilikauden 2025 ylijäämä, 1,6 milj. euroa, vahvasti kaupungin taloudellista asemaa. Koska kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää 31.12.2025, tarkastuslautakunnan ei kuntalain 121 §:n perusteella tarvitse arvioida talouden tasapainotusta eikä taloussuunnitelman riittävyyttä alijäämän kattamisen näkökulmasta.

Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Orimattilan tilikauden 2025 talousarviossa määritellyt sitovuustasot muodostavat perustan talouden toteutumisen seurannalle ja arvioinnille. Seuraavissa kappaleissa arvioidaan käyttötalouden, investointien ja rahoituserien talouden tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa on käytetty seuraavaa kolmiportaista asteikkoa:

- ✓ = Tavoite on toteutunut
- = Tavoite on toteutunut osittain
- ✗ = Tavoite ei ole toteutunut

4.1 Käyttötalous

Talousarviossa käyttötalouden sitovuustaso on määritelty siten, että kunkin toimialan (konserni, sivistys ja elinvoima) henkilöstökulut ja toimintakate ovat valtuustoon nähden sitovia. Toimialojen sitovien erien toteutumista havainnollistaa seuraava taulukko:

Käyttötalouden toteutuminen vs. talousarvio 2025 (€)							
Sitovat erät	Alkup. TA	Muutokset	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %	ARVIO
Konsernitoimiala							
Henkilöstökulut	-4,354,410	0	-4,354,410	-3,934,470	419,940	10%	✓
Toimintakate	-3,347,300	0	-3,347,300	-2,815,655	531,645	16%	✓
Sivistystoimiala							
Henkilöstökulut	-20,043,040	-400,000	-20,443,040	-20,318,559	124,481	1%	✓

Toimintakate	- 42,974,700	-121,000	- 43,095,700	- 42,617,474	478,226	1%	✓
Elinvoimatoimiala							
Henkilöstökulut	-2,014,280	0	-2,014,280	-1,899,163	115,117	6%	✓
Toimintakate	3,119,100	0	3,119,100	4,089,481	970,381	31%	✓
Lähde: Orimattilan kaupungin tilinpäätös 2025							

Tarkastelun perusteella toimialojen sitovat talouden tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että elinvoimatoimialan toimintakate oli 970 381 euroa (31 %) talousarviota parempi, mikä on merkittävä poikkeama.

4.2 Investoinnit

Investoinneissa sitovuus kohdistuu talousarviossa määritellyllä tavalla investointieriin ja toimialoihin.

Investointien toteutumista havainnollistaa seuraava taulukko:

Investointimenojen toteutuminen vs. talousarvio 2025 (€)							
Erä	Alkup. TA	Muutokset	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %	ARVIO
Maa- ja vesialueet							
Yhteensä	1,000,000	0	1,000,000	562,462	-437,538	-44%	✓
Talonrakentaminen							
Yhteensä	1,120,000	-475,000	645,000	314,705	-330,295	-51%	✓
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Sivistystoimiala	130,000	0	130,000	83,841	-46,159	-36%	✓
Elinvoimatoimiala	2,060,000	0	2,060,000	1,957,284	-102,716	-5%	✓
Irtain omaisuus							
Sivistystoimiala	250,000	0	250,000	230,300	-19,700	-8%	✓
Lähde: Orimattilan kaupungin tilinpäätös 2025							

Tarkastelun perusteella investointimenojen sitovat talouden tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2025.

4.3 Rahoituserät

Rahoituserissä sitovuus kohdistuu talousarviossa määritellyllä tavalla. Rahoituserien toteutumista havainnollistaa seuraava taulukko:

Rahoituserien toteutuminen vs. talousarvio 2025 (€)							
Rahoituserä	Alkup. TA	Muutokset	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama €	Poikkeama %	ARVIO
Valtionosuudet	12,261,000	884,000	13,145,000	13,134,854	-10,146	0%	✓
Rahoitustuotot ja -kulut	742,000	425,000	1,167,000	1,465,676	298,676	26%	✓
Pitkäaik. lainojen lisäys	11,700,000	0	11,700,000	5,000,000	-6,700,000	-57%	✓
Lyhytaik. lainojen muutos	0	0	0	0	0	-	✓

Lähde: Orimattilan kaupungin tilinpäätös 2025

Tarkastelun perusteella rahoituserien sitovat talouden tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta näkee myönteisenä kehityksenä sen, että kaupungin lainakanta pienei kolmantena vuotena peräkkäin. Kaupungin pitkäaikaisen lainan määrä on vähentynyt vuoden 2022 72,3 miljoonan euron tasosta 11,8 miljoonalla eurolla 60,5 miljoonaan euroon vuoden 2025 lopussa.

4.4 Verotulojen kehitys 2019–2025

Seuraavassa taulukossa on kuvattu Orimattilan kaupungin verotulojen kehitys vuosina 2019–2025.

Orimattilan kaupungin verotulojen kehitys 2019–2025							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tuloveroprosentti	20,75	20,75	21,25	21,25	8,61	8,70	8,70
Tilitetty kunnallisvero, milj. €	48,7	53,1	53,1	55,6	28,0	27,3	27,8
Osuus yhteisöveron tuotosta,	2,3	2,7	4,2	4,5	2,9	2,3	2,3
Kiinteistöverot, milj. €	4,6	4,1	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7

Lähde Tiedot 2019–2024: Arviointikertomus 2024. Tiedot 2025: Orimattilan kaupungin tilinpäätös 2025.

Verotulojen kehityksessä korostuu tarkastelujaksolla erityisesti hyvinvointialueuudistuksen vaikutus vuodesta 2023 alkaen. Vuonna 2025 tuloveroprosentti pysyi ennallaan. Yhteisöveron tuoton taso heijastelee yleistä taloudellista kehitystä.

4.5 Päijät-Hämeen kuntien taloudellisten lukujen vertailu vuoden 2025 tilinpäätöstietojen osalta

Vertailu Päijät-Hämeen kuntien vuoden 2025 taloustiedoista on esiesitetty alla.

Päijät-Hämeen kuntien keskeiset talouden tunnusluvut 2025 (€/asukas)						
Kunta	Toimintakate	Vuosikate	Tilikauden yli-/alijäämä	Lainat ja vuokravastuut	Kertynyt yli-/alijäämä	Tulovero %
	€/asukas	€/asukas	€/asukas	€/asukas	€/asukas	
Asikkala	-2,680	702	127	1,540	2,250	8.1
Hartola	-2,355	659	331	4,576	1,072	9.2
Heinola	-2,398	941	119	6,651	2,211	8.2
Hollola	-2,630	529	19	1,589	1,161	8.3
Iitti	-2,829	266	755	1,409	2,055	8.6
Kärkölä	-2,494	362	-119	6,643	1,143	9.4
Lahti	-2,769	351	-89	5,620	1,928	8.1
Orimattila	-2,654	514	103	3,887	830	8.7
Padasjoki	-3,138	138	-180	1,762	4,255	8.4
Sysmä	-2,600	923	393	0	2,994	6.4
Koko maa *)	-2,761	514	62	3,671	3,189	7.5

Lähde: <https://www.tutkihallintoa.fi/kuntien-ja-kuntayhtymien-talous/>

*) Koko maa tarkoittaa Manner-Suomea

Orimattilan vuoden 2025 talouden tunnusluvut sijoittuvat useissa kohdin lähelle Päijät-Hämeen kuntien keskitasoa ja osin myös koko maan tasoa. Toimintakate oli -2 654 €/asukas, eli hieman parempi kuin koko maan taso (-2761 €/asukas). Vuosikate oli 514 €/asukas, eli sama kuin koko maan taso (514 €/asukas). Tilikauden tulos oli ylijäämäinen 103 €/asukas eli koko maata (62 €/asukas) vahvempi.

Orimattilan lainat ja vuokravastuut olivat vuonna 2025 yhteensä 3 887 €/asukas, mikä on lähellä vertailuryhmän ylempää tasoa. Maakunnan sisällä vaihtelu on suurta: velka- ja vastuutaso vaihtelee nollassa (Sysmä) yli 6 600 euroon (Heinola ja Kärkölä). Orimattilan kertynyt yli-/alijäämä (830 €/asukas) alittaa maakunnan keskitason ja viittaa verrattain heikompaan taseuskuriin.

Orimattilan tuloveroprosentti (8,7 %) sijoittuu hieman koko maan tasoa (7,5 %) korkeammalle ja on myös Päijät-Hämeen kuntien joukossa hieman keskimääräistä tasoa korkeampi. Alhaisimmillaan tuloveroprosentti on Sysmässä (6,4 %) ja korkeimmillaan Kärkölässä (9,4 %).

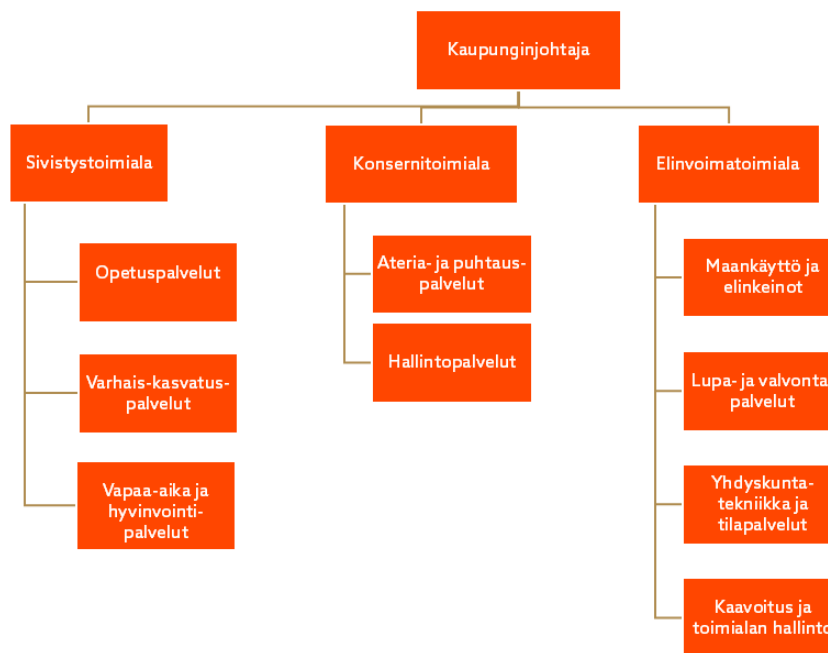

5. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi

Orimattilan kaupungissa on laadittu strategia vuosille 2022–2025. Strategian pohjana toimivat Orimattilan kaupungin arvot sydämellisesti, sinnikkäästi ja sujuvasti. Strategiaan on kirjattu kolme strategista tavoitetta, jotka ovat 1) elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta, 2) älykkäät ja tarvetta vastaavat palvelut sekä 3) henkilöstö - Orimattilan sydän.

Seuraava kaavio esittää Orimattilan kaupungin organisaatorakenteen toimialoittain ja palvelualueittain:

Henkilöstöorganisaatio

Vuoden 2025 toiminnan tavoitteiden toteutumista on arvioitu tilinpäätökseen 2025 sekä talousarvioon 2025 perustuen. Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota seuraaviin asioihin:

- onko tavoite asetettu siten, että siitä on pääteltävissä tavoitetaso
- onko tavoite sellainen, että sen saavuttamisastetta voidaan seurata ja arvioida toteutumista
- ovatko esitetyt toimenpiteet olleet riittäviä toteuttamaan tavoitetta

Tarkastuslautakunnan arvio tavoitteista ja niiden toteutumisesta on esitetty toimialoittain. Arviossa on esitetty myös tilinpäätöksen mukainen strateginen sekä taktinen tavoite sekä vastuutaho.

Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa on käytetty samaa kolmiportaista asteikkoa kuin talouden tavoitteiden arvioinnissa:

- ✓ = Tavoite on toteutunut
- = Tavoite on toteutunut osittain
- ✗ = Tavoite ei ole toteutunut

Seuraavissa luvuissa 5.1–5.4 käsitellään toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

5.1 Strategiset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan henkilöstötavoitteiden toteutumisessa on havaittavissa puutteita vuonna 2025. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli 15,7 prosenttia, mikä ylittää selvästi asetetun alle 10 prosentin tavoitetason. Tämä viittaa siihen, että henkilöstön pysyvyyttä ei ole kyetty turvaamaan tavoitellulla tavalla. Myös henkilöstökokemusta kuvaavat mittarit jäivät tavoitetasosta.

Henkilöstökyselyn mukaan työnantajan suosittelua kuvaava NPS-luku oli -9, mikä alittaa tavoitellun tason (+10). Samoin työntekijöiden kokemus oman työn merkityksellisyydestä sekä organisaation sisäisestä tiedottamisesta jäi alle tavoitetason. Kokonaisuutena tarkastellen henkilöstön luottamukseen ja yhteisöllisyyteen liittyvät tavoitteet eivät ole toteutuneet, vaikka ne on tunnistettu keskeiseksi menestystekijäksi. Tulokset osoittavat, että henkilöstökokemuksen ja työyhteisön toimivuuden kehittämisessä on edelleen selkeitä kehittämistarpeita.

➤ Miten henkilöstön tilannetta edistetään jatkossa?

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta -tavoitteelle ei ole määritelty kaupunkitasoista taktista tavoitetta. Lautakunta pitää positiivisena, että yritysmuotoisyyteen on kaupungissa panostettu. Tälle strategiselle tavoitteelle tulisi kuitenkin olla mitattava tavoite.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan älykkäät ja tarvetta vastaavat palvelut - tavoite on edennyt suunnitellusti vuoden 2025 aikana, mutta lautakunnan näkemyksen mukaan asetettu mittari ei mittaa tavoitteen saavuttamista.

- **Onko asukkaiden palvelukokemus parantunut toteutetun kuntalaiskyselyn perusteella?**

5.2 Konsernitoimiala

Konsernitoimiala muodostuu hallintopalveluista sekä ateria- ja puhtauspalveluista.

- **Miksi ruokapalveluiden ateriamäärissä on suuri ero tavoitteen (509 700) ja toteuman (623 373) välillä?**

Seuraavassa taulukossa esitetään strategisiin tavoitteisiin liittyvät tavoitteet ja mittarit sekä kaupungin ja tarkastuslautakunnan arviot niiden toteutumisesta.

Strateginen tavoite: Henkilöstö - Orimattilan sydän				
Taktinen tavoite: Luodaan yhdessä Orimattilaan vahva luottamuksen ja yhteisöllisyyden työskentelykulttuuri				
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio	
Mittari Henkilöstön vaihtuvuus toimialatasolla	Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus toimialalla 17,0 %.	Ei toteudu.	Tavoite ei ole toteutunut	✘
Tavoitetaso Vakinaisen henkilöstönvaihtuvuus alle 10 %.	Vaihtuvuus on laskettu päättyneistä vakituisista palvelussuhteista jaettuna toimialan vakituisella henkilöstöllä.			
Mittari Henkilöstökyselyn NPS-luku työnantajan suosittelusta, työntekijöiden kokemus omasta tärkeydestä sekä organisaation tiedottamisesta toimialatasolla	NPS- luku (Net Promoter Score) työnantajan suosittelusta oli 0. Koen olevani kaupungin tärkeä työntekijänä jäi tasolle 65,2.			
Tavoitetaso NPS-luku työnantajan suosittelusta+ 10 Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä 70 Organisaation sisäinen tiedottaminen on riittävää 70.	Organisaation sisäinen tiedottaminen on riittävää ei yltänyt ihan tavoitetasolleen.			
Taktinen tavoite: Digitaalisten palveluiden kehittäminen sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa				
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio	

<p>Mittari Sosiaalisen median seuraajat, verkkosivujen kävijät</p> <p>Tavoitetaso Sosiaalisen median seuraajia 7 000 (lokakuussa 2024: 6 695 seuraajaa) Verkkosivuilla keskimäärin 18 000 käyntiä/kk (vuonna 2024: 17 640 käyntiä/kk)</p> <p>Mittari Ennakkovaikutusten arviointi on otettu osaksi päätöksentekoa (yritysvaikutusten arviointi)</p> <p>Tavoitetaso Ennakkovaikutusten arviointi on osa päätöksentekoa (yritysvaikutusten arviointi)</p>	<p>Verkkosivujen kesikävijämäärä oli vuoden aikana noin 15 870 käyntiä / kk. Kuukausittainen vaihtelu oli suurta. Vilkkaimmat kuukaudet olivat tammi-, huhti-, touko-, elo- ja syyskuut.</p> <p>Sosiaalisen median seuraajia oli vuoden lopussa noin 8 500.</p> <p>Yritysvaikutusten ennakoarviointi otettu käyttöön kaupunkitasoisesti toimielinpäätöksenteossa</p>	<p>Toteutuu osittain</p>	<p>Tavoite on toteutunut osittain.</p> <p>Mitä sosiaalisen median kanavia on laskettu Digitaalisten palveluiden kehittäminen sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa - taktisen tavoitteen seuraajamääriin?</p>	<p>—</p>
---	--	--------------------------	---	----------

5.3 Sivistystoimiala

Sivistystoimiala muodostuu varhaiskasvatuspalveluista, hallinnosta, opetuspalveluista sekä vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluista. Tarkastuslautakunta pitää sivistystoimialan riskiarvojen kasvamista huolestuttavana kehityksenä.

- **Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärätavoitteet ovat nousseet edellisvuoteen verrattuna. Millä perusteella tavoitetasot on asetettu?**
- **Mistä johtuu Wellamo-opiston orimattilalaisten opiskelijoiden lukumäärien muutokset vuosina 2023, 2024 ja 2025?**

Seuraavassa taulukossa esitetään sivistystoimialan tavoitteisiin liittyvät tavoitteet ja mittarit sekä kaupungin ja tarkastuslautakunnan arviot niiden toteutumisesta.

Strateginen tavoite: Elämän ja yrittämisen yhteistyöalusta			
<i>Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen</i>			
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio

<p>Opetuspalvelut Mittarit Hyvinvointiohjelman toteutuminen suunnitelman mukaisesti. Yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien toiminta suunnitelman mukaisesti. Poissaolojen määrä (kouluun kiinnittyminen). Kouluterveyskysely (kiusaaminen).</p> <p>Tavoitetaso Opiskeluhoito järjestetään päivitetyn opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Mittari Laatujärjestelmän toimenpiteet toteutuvat.</p> <p>Tavoitetaso Opetuspalvelujen laatujärjestelmä päivitetään ja otetaan käyttöön.</p>	<p>Opetuspalvelut Hyvinvointiopetuksen ohjelma on lisätty paikalliseen opetussuunnitelmaan ja toteutuu suunnitelman mukaisesti. Opiskeluhoitoryhmät kokoontuvat opiskeluhoitosuunnitelman ja -lain mukaisesti. Opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty syksyllä 2025. Poissaoloja seurataan seudullisen mallin mukaisesti ja toimenpiteet aloitetaan tarvittaessa ohjeistuksen mukaisesti. Kouluterveyskyselyn 2025 tuloksia on käyty syksyllä 2025 käydään läpi ja työ jatkuu keväällä 2026 tulevan kauden painopisteitä valmistellen. Opetuspalvelujen uudistettu laatutyö jatkuu.</p>	<p>Toteutuu osittain</p>	<p>Tavoite on toteutunut osittain.</p> <p>Opetuspalveluiden mittaristoa ja tavoitetasoa tulisi selkeyttää.</p>	<p>—</p>
<p>Varhaiskasvatuspalvelut Mittarit Kansallisen laadunarviointijärjestelmä Valssin mukaiset toimenpiteet ovat toteutuneet ja valitut pedagogiset kehittämiskohteet ovat parantuneet numeraalisesti. Varhaiskasvatuksen Kehittävä Palaute- tulokset osoittavat lapsen hyvinvoinnin osatekijöiden parantuneen päiväkotiympäristössä, ja johtopäätökset on tuotu kehittämissuunnitelmaan. Seudulliset muut varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arviointikäytänteet ovat toteutuneet, ja johtopäätökset on tuotu kehittämissuunnitelmaan.</p> <p>Tavoitetaso Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset.</p>	<p>Varhaiskasvatuspalvelut Keväällä 2025 saatujen mittaustulosten mukaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa leikki on vahvasti toiminnan ytimessä, ja aikuiset havainnoivat ja tukevat sitä aktiivisesti. Orimattilassa lapset osallistuvat poikkeuksellisen paljon syvää oppimista edistäviin, mielekkäisiin ja luoviin tilanteisiin. Lasten myönteiset tunteet, kuten ilo, innostus ja tyytyväisyys, ovat lisääntyneet niin leikissä, ohjatussa toiminnassa kuin vertaissuhteissakin. Havaitut kehittämiskohteet on tuotu kehittämissuunnitelmaan ja tavoitteenasettelun mukainen (liikuntakasvatus) tiedonkeruu on toteutunut suunnitellusti syyskaudella 2025. Huoltajakyselyssä saadun palautteen keskiarvo oli korkea (4.5/5.0).</p>	<p>Toteutuu osittain.</p>	<p>Tavoite on toteutunut osittain.</p> <p>Tavoitteen saavuttamiseksi on tehty hyviä toimenpiteitä. Tavoitteen toteutumisen arviointi on kuitenkin haasteellista, koska mittaristo ja tavoitetaso eivät ole selkeitä.</p>	<p>—</p>

<p>Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut</p> <p>Mittarit Orimattilan oma Nuorten tila 2025 -selvitys tehty ja laadittu moniammatilliset suositukset keskeisiksi kiireellisiksi toimiksi, joita aletaan soveltamaan palvelualueella ja yhteistyökumppaneiden kanssa syksyllä 2025. Nuorten ohjaamo-tyyppinen toiminta on käynnistetty Orimattilassa.</p> <p>Tavoitetaso Monialaista nuorten hyvinvointiyhteistyön vaikuttavuutta vahvistetaan eri toimijoiden yhteistyönä (mm. kaupungin omat palvelut, hyvinvointialue, järjestöt, seurakunta, yritykset).</p> <p>Mittarit Osallisuusohjelma on valmis ja siinä olevia toimenpiteitä ryhdytty toimeenpanemaan. TEA-viisarin osallisuuden tulokset kehittyvät.</p> <p>Tavoitetaso Laaditaan osallisuusohjelma osallistavaa prosessia hyödyntäen. Ohjelman laadinnan yhteydessä tunnistetaan erityiset osallisuustoimenpiteiden tarpeet.</p>	<p>Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut Nuorten tila 2025 -selvitystä ei aloitettu vuoden 2025 aikana henkilöstöresurssipuutteen vuoksi. Ohjaamotoiminta on päätetty järjestää omana toimintana, koska sopimus Kärkölan kanssa ei onnistunut. Valmistelutyö on yhteistä työllisyyspalvelujen ja nuorisopalvelujen kesken. Toiminta on tarkoitus käynnistää kevään 2025 aikana. Osallisuusohjelmatyö keskeytyi osallisuuskoordinaattorin irtisanoutumisen vuoksi ja työtä ei päästy jatkamaan vajaalla henkilöstöresurssilla.</p>	<p>Toteutuu osittain.</p>	<p>Tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Kaupungin kertoman toteuman perusteella lautakunta ei pystynyt löytämään edes osittain toteutuneita tavoitteita.</p> <p>Oliko vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluiden ohjaamotoiminnan tarkoitus käynnistää kevään 2025 vai vuoden 2026 aikana?</p>	<p style="text-align: center;"></p>
<p><i>Luodaan yhdessä Orimattilaan vahva luottamuksen ja yhteisöllisyyden työskentelykulttuuri</i></p>				
<p>Tavoite ja mittarit</p>	<p>Toteutuminen</p>	<p>Kaupungin arvio</p>	<p>Tarkastuslautakunnan arvio</p>	
<p>Mittari Henkilöstön vaihtuvuus toimialatasolla</p> <p>Tavoitetaso Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus alle 10 %</p> <p>Mittari Henkilöstökyselyn NPS-luku työnantajan suositelusta, työntekijöiden kokemus omasta tärkeydestä sekä organisaation tiedottamisesta toimialatasolla</p> <p>Tavoitetaso</p>	<p>Henkilöstön vaihtuvuus lisääntyi ollen 31.12. 2025 15,6 %. Vaihtuvuusprosentti on laskettu päättäneistä vakinaisista palvelussuhteista jaettuna toimialan vakinaisella henkilöstöllä.</p> <p>Sivistyksen NPS luku koheni ollen vuonna 2025 -8 (vuonna 2024 -22)</p> <p>Henkilöstökyselyssä väittämässä: "Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä" tulos ei parantunut vaan pysyi ennallaan ollen vuonna 2025 59.9 (vuonna 2024 60.0). Henkilöstön kokemus organisaation sisäisestä tiedottamisesta</p>	<p>Ei toteudu</p>	<p>Tavoite ei ole toteutunut.</p> <p>Tarkastuslautakunta huomioi, että palveluverkkomuutokset ovat voineet vaikuttaa tuloksiin. Kehitystä tulee seurata ja miettiä tarpeelliset toimenpiteet tilanteen parantamiseksi.</p>	<p style="text-align: center;"></p>

NPS-luku työnantajan suosittelusta+ 10, Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä 70, Organisaation sisäinen tiedottaminen	heikkeni, tuloksen ollen vuonna 2025 65.6 (vuonna 2024 68.4).			
---	---	--	--	--

5.4 Elinvoimatoimiala

Elinvoimatoimiala muodostuu toimialan hallinnosta ja kaavoituksesta, maankäyttö- ja elinkeinopalveluista, yhdyskuntatekniikasta ja tilapalveluista, sekä lupa- ja valvontapalveluista. Tarkastuslautakunta arvioi, että elinvoimatoimialan tavoitteiden asetannassa ja mittareiden määrittelyssä eivät tule esille toimialan keskeiset toiminnot. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Orimattilan tavoitteet tulee määritellä ja etu huomioida seudullisessa yhteistyössä (esim. joukkoliikenne, ympäristöterveys, jätehuolto).

- **Lupa- ja valvontapalveluiden rakennuslupien suoritetaivoite vuonna 2025 oli 200 lupaa. Toteuma vuonna 2024 oli 119 lupaa ja vuonna 2025 87 lupaa. Mihin vuoden 2025 suoritetaivoite perustui ja miksi toteuma poikkesi tavoitteesta merkittävästi? Vaikuttiko vuoden 2025 suoritetaivoite henkilöstöressurssien mitoitukseseen?**
- **Mikä oli keskimääräinen käsittelyaika rakennusluvalle ja ympäristöluvalle vuonna 2025?**
- **Sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ilmastonmuutoksen myötä. Miten hulevesien hallinnan suunnittelussa on huomioitu tämä?**

Seuraavassa taulukossa esitetään elinvoimatoimialan tavoitteisiin liittyvät tavoitteet ja mittarit sekä kaupungin ja tarkastuslautakunnan arviot niiden toteutumisesta.

Strateginen tavoite: Henkilöstö – Orimattilan sydän			
Kaupunkisuunnittelu on ennakoivaa ja tavoitteellista			
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio
<p>Luodaan yhdessä Orimattilaan vahva luottamuksen ja yhteisöllisyyden työskentelykulttuuri.</p> <p>Mittari Henkilöstön vaihtuvuus toimialatasolla</p> <p>Tavoitetaso Vakinaisen henkilöstönvaihtuvuus alle 10 %.</p> <p>Mittari Henkilöstökyselyn NPS-luku työnantajan suositelusta, työntekijöiden kokemus omasta tärkeydestä sekä organisaation tiedottamisesta toimialatasolla</p> <p>Tavoitetaso NPS-luku työnantajan suositelusta+ 10, Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä 70 Organisaation sisäinen tiedottaminen on riittävää 70</p>	<p>Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus toimialalla 13,8 %. Vakinaisessa henkilöstössä on 2 irtisanoutumista koko vuoden aikana.</p> <p>Henkilöstökyselyn NPS-luku toimialalla on -42. Koen olevani tärkeä kaupungin työntekijänä 54.2.</p> <p>Organisaation sisäinen tiedottaminen on riittävää 67.9.</p>	Ei toteudu.	<p>Tavoite ei ole toteutunut</p> <p style="text-align: right;"></p>
Vähähiilisen liikunnan edistäminen			
Tavoite ja mittarit	Toteutuminen	Kaupungin arvio	Tarkastuslautakunnan arvio
<p>Mittarit Tehdyt toimenpiteet</p> <p>Tavoitetaso Sitoutetaan yhteistyötasot laajasti vuonna 2024 valmistuneeseen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan ja aloitetaan edistämishjelman mukaiset toimenpiteet.</p>	Suunnitelmat valmistuneet.	Toteutuu	<p>Tavoite ei ole toteutunut</p> <p style="text-align: right;"></p> <p>Miten vähähiilisestä liikumisesta on viestitty orimattilalaisille?</p> <p>Mitä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman mukaisia toimenpiteitä on tehty?</p> <p>Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toteuma ei vastaa asetettua tavoitetasoa.</p>

Yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden arvioinnista

Tarkastuslautakunta näkee myönteisenä, että kaupunkitasoisia tavoitteita on määritelty, mutta tavoitetasoa määrittelyssä pitäisi huomioida toimialojen koko- ja toimintaerot. Esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuusprosentissa ei ole huomioitu toimialojen kokoeroja. Useille tavoitteille ei ole asetettu selkeää mittaria ja tavoitetasoa. Lautakunta toivoo, että näihin kiinnitetään huomiota jatkossa.

Kaupunki on tilinpäätöksessä 2025 kuvannut tavoitteiden toteutumista, ja tarkastuslautakunta on arvioinut toteutumista omasta näkökulmastaan. Yhteenveto esitetään alla olevassa taulukossa.

Toiminnan tavoitteiden toteutumisen yhteenveto (sivistystoimiala palvelualueittain)			
	Toteutunut	Osittain toteutunut	Ei toteutunut
Kaupungin arvio	1/8	4/8	3/8
Tarkastuslautakunnan arvio	0/8	3/8	5/8

5.5 Kuntakonserni

Yhtiö kuuluu kuntakonserniin tytäryhtiönä, kun kunta omistaa siitä yli puolet tai käyttää yhtiössä määräysvaltaa yhtiöjärjestyksen perusteella. Orimattilan kaupungilla on neljä tytäryhtiötä: Orimattilan Vesi Oy, Orimattilan Lämpö Oy, Orimattilan Asunnot Oy ja Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy.

Seuraavassa taulukossa esitetään tytäryhtiöille asetetut strategiset tavoitteet, niiden toteumat sekä tarkastuslautakunnan arvio toteumasta.

Yhtiö	Tavoite	Toteuma TP2025	Tarkastuslautakunnan arvio
Orimattilan Vesi Oy	Ylijäämäinen tulos	Tilikauden tulos -8 190 €	Tavoite ei ole toteutunut
Orimattilan Lämpö Oy	Ylijäämäinen tulos	Tilikauden tulos 65 096 €	Tavoite on toteutunut
Orimattilan Asunnot Oy	Käyttöaste 92 %	Käyttöaste 94 %	Tavoite on toteutunut
Orimattilan Yrityskiinteistöt Oy	Ei strategista tavoitetta	-	-

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kuntakonsernin strategista ohjausta ja omistajaohjausta tulisi kehittää ja roolit ja vastuut selkeyttää. Tarkastuslautakunta on huolissaan Orimattilan Vesi Oy:n huomattavasta korjausvelan määrästä. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota yhtiöiden omavaraisuusasteisiin.

- **Osalle tytäryhtiöstä on asetettu strategisesti tavoitteeksi ylijäämäinen tulos. Tämä on lähtökohtaisesti osakeyhtiölain mukainen tavoite. Löytyisikö yhtiöille jatkossa muita strategisista tavoitteita?**

6. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumisen arviointi

Orimattilan hyvinvointisuunnitelman neljä päätavoitetta ovat mielen hyvinvointi ja terveelliset elämäntavat, osallisuus ja yhteisöllisyys, elinvoima sekä arjen turvallisuus. Päätavoitteiden alla on useita alatavoitteita. Näiden alatavoitteiden toteutumista on käsitelty Orimattilan kaupungin laajassa hyvinvointikertomuksessa vuosilta 2021–2024 (KV 16.03.2026 § 27). Hyvinvointikertomuksessa toimenpiteiden ja mittareiden toteutuminen on koottu yhteenvetotaulukoon, jossa toteumat on luokiteltu "toteutunut, toteutui osittain, ei toteutunut".

Tarkastuslautakunta katsoo, että hyvinvointikertomuksessa on ansiokkaasti käsitelty ajankohtaisia hyvinvoinnin ilmiöitä. Kaupungissa on tehty monia hyviä toimenpiteitä, mutta kokonaisuus vaatii jatkossa systemaattisempaa ja selkeämpää otetta, johtamista ja raportointia.

Tarkastuslautakunta katsoo, että laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteiden toteutumista on vaikea arvioida. Yksittäisille tavoitteille on asetettu useita mittareita, joille on asetettu tavoitetaso. Hyvinvointikertomuksessa on arvioitu yksittäisten mittareiden toteumaa, mutta pää- ja alatavoitteiden toteutumista ei ole johdonmukaisesti esitetty. Tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa pää- ja alatavoitteiden toteutumisesta esitetään selkeä yhteenveto.

7. Muita huomioita

Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kaupungissa on tehty paljon positiivisia asioita vuonna 2025. Tilikauden 2025 tulos oli ylijäämäinen, mikä on vaatinut henkilöstöltä sitoutumista. Vaikutuksia on ollut myös kaupunkilaisiin. Kaupunki sai useampia seudullisia tai valtakunnallisia tunnustuksia. Ilmiöbudjetointi toteutettiin ensimmäistä kertaa.

Kaupungin työntekijöiden sairauspoissaolojen kokonaismäärä on vähentynyt vuodesta 2024, mutta tarkastuslautakunta on huolissaan sairauspoissaolojen määrästä ja yleisesti työhyvinvoinnin tilasta.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupungin tulee kehittää julkiseen hankintaan sekä sopimushallintaan ja -seurantaan liittyvää osaamista.

Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa siitä, että kaupungissa syksyllä 2025 alkaneet tapahtumat voivat konkretisoitua mainehaittana vuoden 2026 aikana.

Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia, jotka ovat tehneet yhteistyötä lautakunnan kanssa vuonna 2025!

Alla olevaan taulukkoon on koottu tarkastuslautakunnan esittämät kysymykset arviointikohteittain.

Yhteenveto tarkastuslautakunnan kysymyksistä

5.1 Strategiset tavoitteet

Miten henkilöstön tilannetta edistetään jatkossa?

Onko asukkaiden palvelukokemus parantunut toteutetun kuntalaiskyselyn perusteella?

5.2 Konsernitoimiala

Miksi ruokapalveluiden ateriamäärissä on suuri ero tavoitteen (509 700) ja toteuman (623 373) välillä?

Mitä sosiaalisen median kanavia on laskettu Digitaalisten palveluiden kehittäminen sisäisissä ja ulkoisissa palveluissa – taktisen tavoitteen seuraajamääriin?

5.3 Sivistystoimiala

Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärätavoitteet ovat nousseet edellisvuoteen verrattuna. Millä perusteella tavoitetasot on asetettu?

Mistä johtuu Wellamo-opiston orimattilalaisten opiskelijoiden lukumäärien muutokset vuosina 2023, 2024 ja 2025?

Opetuspalveluiden mittaristoa ja tavoitetasoa tulisi selkeyttää.

Oliko vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluiden ohjaamotoiminnan tarkoitus käynnistyä kevään 2025 vai vuoden 2026 aikana?

5.4 Elinvoimatoimiala

Lupa- ja valvontapalveluiden rakennuslupien suoritettavoite vuonna 2025 oli 200 lupaa. Toteuma vuonna 2024 oli 119 lupaa ja vuonna 2025 87 lupaa. Mihin vuoden 2025 suoritettavoite perustui ja miksi toteuma poikkesi tavoitteesta merkittävästi? Vaikuttiko vuoden 2025 suoritettavoite henkilöstöresurssien mitoitukseen?

Mikä oli keskimääräinen käsittelyaika rakennusluvalle ja ympäristöluvalle vuonna 2025?

Sään ääri-ilmiöt lisääntyvät ilmastonmuutoksen myötä. Miten hulevesien hallinnan suunnittelussa on huomioitu tämä?

Miten vähähiilisestä liikkumisesta on viestitty orimattilalaisille?

Mitä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman mukaisia toimenpiteitä on tehty?

5.5 Kuntakonserni

Osalle tytäryhtiöstä on asetettu strategisesti tavoitteeksi ylijäämäinen tulos. Tämä on lähtökohtaisesti osakeyhtiölain mukainen tavoite. Löytyisikö yhtiöille jatkossa muita strategisia tavoitteita?

8. Allekirjoitukset

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 valtuuston käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Orimattilassa, 25 toukokuuta 2026

Salla Ritala	Jussi Karinen	Olli Jokinen
Puheenjohtaja	varapuheenjohtaja	jäsen

Amanda Pollari	Arja Simola
jäsen	jäsen

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.